

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Tdo/35/2021
Identifikačné číslo spisu: 7716010032
Dátum vydania rozhodnutia: 17.05.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Piovartsy
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:7716010032.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Piovartsyho a sudcov JUDr. Petra Paludu a JUDr. Dany Wänkeovej v trestnej veci obvineného F. B. pre zločin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 295 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. c) Tr. zák. a iné, o dovolaní obvineného F. B. podanom prostredníctvom obhajcu JUDr. Sergeja Romžu proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 24. apríla 2018, sp. zn. 6To/10/2018, na neverejnom zasadnutí konanom 26. apríla 2022, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného F. B. sa odmieta.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Michalovce z 02. novembra 2017 bol obvinený F. B. uznaný za vinného v skutku 1/ rozsudku zo zločinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 295 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. c) Tr. zák. a v skutku 2/ rozsudku zo zločinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

1) Obžalovaný F. B. od presne nezistenej doby najneskôr od 9. marca 2015 si z časti z presne nezisteného zdroja a z časti od T. Q. C., s.r.o. so sídlom X., V.L. B., ul. Javorová č. XXX/XX postupne zadovážil najmenej 11 ks expanzných samopalov vzor 61, ktoré prechovával na doposiaľ nezistených miestach v okrese F. a následne ich postupne odovzdal už odsúdenému F. A., kde už odsúdený F. A. v období od júna 2015 až do 28. júla 2015 na základe požiadavky obžalovaného F. B. na sústruhu v dielni v obci L. č. XXX/XX, okres K. vykonal nedovolené úpravy na týchto zbraňach tak, že z expanzných zbraní sa stali plnohodnotné strelné palné hromadne účinné zbrane, kde za jeden takto prerobený samopal obžalovaný F. B. zaplatil odsúdenému F.Z. A.H. 100,- eur a taktiež už odsúdený F. A. v období od júna 2015 až do 28. júla 2015 na požiadavku obžalovaného F. B. vyrobil 5 ks tlmičov hluku výstrelu, za ktoré od obžalovaného F. B. zinkasoval 50,- eur za jeden kus tlmiča, pričom obžalovaný F. B. v období od 19. júna 2015 až do 30. júla 2015 po predchádzajúcej dohode s agentom PZ, vystupujúcim pod legendou F. A., tomuto predal na sídlisku SNP na ulici Severnej v Michalovciach dňa 19. júna 2015 1 ks nedovolené upraveného samopalu vzor 61 (Škorpión), výr. č. XXXXX za sumu 700,- eur, dňa 7. júla 2015 5 ks nedovolené upravených samopalov vzor 61 (Škorpión), výr. č. E., C.,

C., P., C. za sumu 3.500,- eur a dňa 30. júla 2015 5 ks nedovolených samopalov vzor 61 (Škorpión), výr. č. R., W., M., G., C. za sumu 3.500,- eur, pričom bezprostredne po prevzatí peňazí bol zadržaný políciou. Predmetné samopaly sú zbraňami kategórie A- zakázané zbrane v zmysle § 4 ods. 2 písm. b), c), g) zákona č. 190/2003 Z. z. o zbraniach a strelive, v znení neskorších predpisov a ich držba podlieha povoľovaciemu konaniu a evidenčnej povinnosti,

2) Od presne nezistenej doby až do 30. júla 2015 v rodinnom dome č. 49 v obci A., okres F., bez povolenia prechovával krátku strelnú palnú zbraň, samonabíjaciu pištoľ zn. X., výr. č. XXX a 25 ks nábojov cal. 6,35 Browning, 12 ks nábojov do samopalu vzor 61, 12 ks nábojov cal. 7,65, 15 ks nábojov cal. 7,62x54, 1 ks náboj cal. 7,62x33, 1 ks brokový náboj, ktoré obžalovaný F. B. dobrovoľne vydal na výzvu vyšetrovateľa PZ v zmysle § 104 Tr. por. v rámci vykonávania domovej prehliadky v uvedenom rodinnom dome. Predmetná pištoľ je zbraňou kategórie B v zmysle § 5 ods. 1 písm. a) zákona č. 190/2003 Z. z. o zbraniach a strelive v znení neskorších predpisov a jej držba podlieha povoľovaciemu konaniu a evidenčnej povinnosti a predmetné náboje sú strelivom v zmysle citovaného zákona a nadobudnúť do vlastníctva ich môže iba držiteľ zbrojného preukazu, držiteľ zbrojnej licencie alebo držiteľ zbrojného sprievodného listu na trvalý vývoz.

Za to mu bol podľa § 295 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 41 ods. 1, § 36 písm. j), § 37 písm. h), § 38 ods. 2 Tr. zák. uložený úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 7 (sedem) rokov. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. bol na jeho výkon zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 56 ods. 1 Tr. zák. súd uložil obvinenému peňažný trest v sume 1.500,- (tisícpäťsto) eur. Podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. súd ustanovil pre prípad úmyselného zmarenia výkonu peňažného trestu náhradný trest odňatia slobody v trvaní 10 (desať) mesiacov.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Tr. zák. uložil obžalovanému trest prepadnutia vecí, a to:

- 11 ks samopalov vzor 61 (Škorpión) výrobných čísel E., E., C., C., P., C., R., W., M., M., C., uschovaných na OR PZ Michalovce,

- samonabíjaciu pištoľ zn. Phoenix, výr. č. 337, uschovanú na OR PZ Michalovce,

- 5 ks tlmáčov, uschovaných na OR PZ Trebišov,

- mobilný telefón NOKIA 515 RM 853, IMEI XXX XXX/XX/XXX/XXX/X so SIM kartou O2,

Podľa § 60 ods. 5 Tr. zák. vlastníkom prepadnutých vecí sa stal štát.

Proti rozsudku podal obvinený odvolanie.

Krajský súd v Košiciach uznesením z 24. apríla 2018 sp. zn. 6To/10/2018 odvolanie podľa § 371 Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

Proti uzneseniu krajského súdu podal obvinený F. B. prostredníctvom obhajcu JUDr. Sergeja Romža dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. g) a písm. i) Tr. por.

Najskôr zrekapituloval priebeh doterajšieho konania a citoval § 1, § 2 ods. 1, ods. 2, ods. 7, ods. 12, § 117 ods. 1, ods. 2, § 319 Tr. por., čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. K uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. po uvedení R 24/2020 namietal, že okresný súd rozhodnutie o vine založil v rozhodujúcej miere na procesne zadokumentovanom konaní agenta, ktoré vykazuje znaky konania tzv. agenta provokatéra. Poukázal na prepis zvukového záznamu z 27. júla 2015 a záznamy uvedené na strane 6 rozsudku prvostupňového súdu, z ktorých podľa neho vyplýva, že sa týkajú výlučne obchodu s pištoľami a nie obchodu so samopalmi, pričom iniciátorom objednávky bol agent. Podľa jeho názoru to môže mať zásadný vplyv na právnu kvalifikáciu skutku v bode 1 rozsudku okresného súdu spojenú s uplatnením právnej kvalifikácie podľa § 295 ods. 1 písm. a) Tr. zák. alebo prísnejšej právnej kvalifikácie podľa § 295 ods. 3 písm. c) Tr. zák. Ďalej uviedol, že existujú zásadné pochybnosti spojené s usmerňovaním jeho konania agentom ohľadom počtu a ceny zbraní, keďže o stretnutí dňa 19. júna 2016 v hoteli F. v F. nebol vyhotovený zvukový záznam napriek tomu, že orgány činné v trestnom konaní v tom čase disponovali rozhodnutím Okresného súdu Košice z 11. júna 2015, ktoré im to umožňovalo, na jeho realizáciu mali dostatok času, a toto stretnutie bolo prvé v poradí, kde sa dohadoval druh, počet a cena dodaných zbraní. Tento postup bol podľa neho v rozpore s materiálnou podstatou § 117 ods. 2 Tr. por., keďže objednávka konkrétneho počtu zbraní za konkrétnu cenu predstavuje taký zásah a podiel na jeho konaní, že orgány činné v trestnom konaní iniciatívne vlastnou

aktivitou vytvorili podmienky a navodili situáciu so zjavnou snahou, aby bol rozšírený rozsah spáchaného trestného činu. Preto považuje dôkazy produkované za týchto okolností za nezákonné a nepoužiteľné. Z uvedeného dôvodu mu nemožno klásť za vinu závažnejší následok, ako svojim konaním zmýšľal. Táto nezákonnosť podľa jeho názoru postihuje svojimi účinkami aj všetky dôkazne deriváty odvodené od tohto dôkazu. Na podporu svojej argumentácie uviedol rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva Teixeira de Castro proti Portugalsku č. 25829/94 z 09. júna 1998 a Bannikova proti Rusku č. 187557/06 zo 04. novembra 2010. Následne pripomenul prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) spojenú s policajnou provokáciou a skrytou aktivitou polície s poukazom na R 52/2014. Ďalej poukázal na nález Ústavného súdu Českej republiky z 25. marca 2003 sp. zn. II ÚS 710/2001, uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky z 03. júla 2006 sp. zn. 5Tdo/718/2006 a stanovisko trestného kolégia Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. Tpjn 301/2014. Vzhľadom na uvedené je toho názoru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa bolo založené v rozhodujúcej miere na dôkaze získanom nezákonným spôsobom.

V rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. uviedol, že súdy zistený skutok nadkvalifikovali napriek tomu, že neboli naplnené zákonné podmienky, a to existencia predpísaných kvalifikovaných znakov. Teda nesprávne interpretovali existenciu pojmového znaku kvalifikovanej skutkovej podstaty trestného činu nedovoleného ozbrojovania podľa § 295 ods. 3 písm. c) Tr. zák. Ďalej nesprávne interpretovali skutkovú okolnosť týkajúcu sa iniciácie obchodu (objednávky) konkrétneho počtu zbraní za konkrétnu kúpnu cenu, ktorá determinovala existenciu pojmového znaku „vo väčšom rozsahu“ (§ 295 ods. 3 písm. c) Tr. zák.), čo malo materiálny dopad na výšku ukladaného trestu odňatia slobody. Následne poukázal na uznesenie najvyššieho súdu z 12. mája 20212 sp. zn. 1Tdo/29/2020.

Preto požadoval, aby dovolací súd podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil, že rozsudkom okresného súdu v spojení s uznesením krajského súdu bol porušený zákon v ustanoveniach § 1, § 2 ods. 1, ods. 7, ods. 12, § 117 ods. 1, ods. 2, § 319 Tr. por., čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1, ods. 3 písm. a) dohovoru v jeho neprospech, napadnuté rozhodnutia zrušil, Krajskému súdu v Košiciach prikázal vec v potrebnom rozsahu prerokovať a znova rozhodnúť a podľa § 380 ods. 4 Tr. por. mu prerušil nariadený výkon uloženého trestu odňatia slobody na čas rozhodnutia o podanom dovolaní.

V súlade s ustanovením § 376 Trestného poriadku prvostupňový súd dovolanie obvineného doručil na vyjadrenie stranám, ktoré by mohli byť rozhodnutím o dovolaní priamo dotknuté.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Michalovce po zhrnutí predchádzajúceho konania pripomenul, že najvyšší súd pri hmotnoprávnom posúdení skutku vychádza zo skutkových zistení súdov prvého a druhého stupňa. K navedeniu agentom na spáchanie skutku uviedol, že agent bol zavedený do kriminálneho prostredia v rámci prípravného konania na základe rozhodnutia sudcu okresného súdu. Jeho úlohou bolo nadviazať kontakt s obvineným. Agent pri stretnutí nastolil tému možnej kúpy strelných zbraní, pričom obvinený sa rozhodoval na základe slobodnej vôle, aký bude jeho postoj. Jeho stanovisko bolo pozitívne na čo následne začal popisovať rozsiahlym spôsobom svoje možnosti zabezpečenia samopalov, iných strelných zbraní a nábojov, pričom agentovi popísal ich pôvod a spôsob ich reaktivácie na ostré strelivo. Podľa jeho názoru agent konal v medziach zákona, v súlade s ustálenou judikatúrou najvyššieho súdu, ktorý opakovane upresnil pojem „skrytá reakcia polície.“ Je toho názoru, že obvinený páchal trestnú činnosť už pred prvým stretnutím s agentom, pričom táto činnosť predstavovala zdroj jeho trvalých príjmov, čo vyplýva aj z prepisov zvukových záznamov. V tejto súvislosti upriamil pozornosť na uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 5Tdo/2/2014 a sp. zn. 1Toš/8/2009. Pri určení hodnoty zbraní a právnej kvalifikácii skutku nie je podľa neho rozhodujúca hodnota zbraní, nakoľko ide o nelegálny tovar, ktorý nemôže byť predmetom legálneho obchodovania a jeho hodnotu určuje dopyt a ponuka na čiernom trhu. V tomto prípade celková cena za 11 ks samopalov bola 7.700,- eur, ktorá prevýšila dolnú hranicu väčšej škody stanovenej na 2.600,- eur. Kvalifikačným znakom podľa § 295 ods. 3 písm. a) Tr. zák. je podľa neho množstvo a charakter hromadne účinných zbraní a z ich nelegálnej držby vyplývajúce ohrozenie ľudí, čo bolo pri počte 11 ks samopalov naplnené. Podobným spôsobom sa postupuje aj pri drogovej trestnej činnosti.

Vzhľadom na uvedené dôvody je toho názoru, že obvineným uvádzané dovolacie dôvody nemožno aplikovať, nakoľko súd vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu bez akýchkoľvek pochybení. Prvostupňový súd dostatočne odôvodnil, o aké dôkazy sa opierať, akými úvahami sa riadil a v

dostatočnej miere sa vysporiadal aj s obhajobou obvineného. Odvolací súd nemal žiadne pochybnosti o závere prvostupňového súdu, stotožnil sa s jeho kvalifikáciou, ako aj s rozhodnutím o treste. Navrhol preto, aby najvyšší súd v zmysle § 392 ods. 1 Tr. por. dovolanie zamietol, nakoľko je zrejmé nenaplnenie dôvodov dovolania.

Okresný súd doručil vyjadrenie prokurátora obvinenému a jeho obhajcovi s možnosťou vyjadriť sa k nemu.

Obvinený prostredníctvom svojho obhajcu doručil súdu prvého stupňa vyjadrenie, kde po zopakovaní priebehu konania a uplatnených dovolacích dôvodov upriamil pozornosť na uznesenie najvyššieho súdu z 19. decembra 2014 sp. zn. 5Tdo/10/2014. Podľa neho predstieraný prevod a použitie agenta, ktoré rozšírili rozsah trestného činu podľa § 295 ods. 3 písm. c) Tr. zák. boli zabezpečené nezákonne. Inštitút agenta, prostredníctvom ktorého sa uskutočnil predstieraný prevod bol v rozpore s § 117 ods. 2 Tr. por., podľa ktorého agent nesmie navádzať na spáchanie trestného činu.

Upriamil pozornosť na vlastný popis vybraných častí štyroch stretnutí s agentom. Pred prvým stretnutím mala polícia poznatok, že ponúka 1 ks samopal za 600,- eur. Na prvom stretnutí došlo k jeho predaju agentovi. Zo stretnutia neexistuje prepis zvukového záznamu, napriek tomu, že sedem dní pred stretnutím bol vydaný príkaz súdu na vyhotovenie zvukových záznamov. Na druhom stretnutí došlo k predaju 5 ks samopalov. Z prepisu je pritom zrejmé, že agentovi ponúkal aj ďalšie zbrane na predaj, avšak nie samopal vz. 61. Tretie stretnutie bolo iniciované agentom, kde podľa neho neinicioval žiaden predaj ani dodávku zbraní a reagoval až na iniciatívu agenta. V dôsledku jeho slabých príjmov a majetkových pomerov bol podľa neho iniciatívou agenta vyprovokovaný k spáchaniu trestného činu vo väčšom rozsahu. Na štvrtom, stretnutí došlo k predaju 5 ks samopalov a jeho zadržaniu. Podľa jeho názoru k predaju samopalov došlo až na základe iniciatívy agenta, a teda mu nemožno pričítať iniciovanie spáchania skutku 1) uvedeného v rozsudku. Preto súd nemohol hodnotiť dôkaz, ktorý bol získaný nezákonným spôsobom.

Ďalej upriamil pozornosť na § 295 ods. 3 písm. c) Tr. zák., ktorý v spojení s § 125 ods. 1 a § 126 ods. 1 Tr. zák. odkazuje na rozsah trestného činu a nie na výšku majetkového prospechu páchatel'a. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok najvyššieho súdu z 09. novembra 2017 sp. zn. 5Tdo/83/2017. Podľa neho neexistuje objektívny dôkaz, že určil cenu on a nie agent. Následne upriamil pozornosť na rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. TzoV 5/2001 a R 57/2002 pojednávajúcich o neprípustnom skutkovom zásahu polície do skutkového deja. Ďalej poukázal na znalecký posudok č. 5/2016 nachádzajúci sa na č. l. 630 spisu, ktorý sám obstaral a ktorý určuje hodnotu samopalu., čo opodstatňuje opätovné zapodievanie sa rozsahom trestného činu. Z tohto dôvodu namietal právne posúdenie zisteného skutkového stavu. Nakoniec dal do pozornosti zamietnutie jeho návrhu na výsluch vyšetrovateľa Č. bez akéhokolvek odôvodnenia, čo považoval za obmedzenie jeho práva na obhajobu. Z týchto dôvodov zotrval na svojom návrhu

Okresný súd doručil vyjadrenie obvineného Okresnej prokuratúre Michalovce.

Prokurátor zaslal vyjadrenie, ktoré bolo obsahovo totožné s jeho predošlým vyjadrením.

Následne predložil prvostupňový súd spis dovolaciemu súdu.

Najvyšší súd zistil, že dovolanie proti napadnutému rozsudku je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. h) Tr. por. a § 566 ods. 3 Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.) a na zákonom určenom mieste (§ 370 ods. 3 Tr. por.). Dovolanie súčasne spĺňa podmienky uvedené v § 372 a § 373 Tr. por., ako aj obsahové náležitosti uvedené v § 374 Tr. por., a nie je daný dôvod na postup súdu podľa § 382 písm. a), písm. b), písm. d), písm. e) ani písm. f) Tr. por. Súčasne však dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, nakoľko je zrejmé, že nie sú naplnené dôvody dovolania uvedené v § 371 ods. 1 Tr. por.

Dovolací súd nahliadnutím do spisového materiálu zistil, že dovolanie obvineného F. B. nie je dôvodné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky úvodom pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších - mimoriadnych - procesných a hmotnoprávných chýb, ktoré by svojim charakterom mohli mať výrazný vplyv na konanie a jeho procesný výsledok, a preto je potrebné ich odstrániť, a ktoré sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Tr. por.

Dovolací súd nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy, práve naopak z ustanovenia § 385 ods. 1 Tr. por. *expresis verbis* vyplýva, že je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Podľa § 371 ods. 1 Tr. por. dovolanie možno podať ak:

c) zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu,

g) rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom,

i) rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávného ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podľa ustálenej praxe dovolacieho súdu vo vzťahu k výkladu dovolacích dôvodov uvedených v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c), písm. g) a písm. i) Tr. por. je potrebné uviesť nasledovné:

Zásadným porušením práva na obhajobu (§ 371 ods. 1 písm. c) Tr. por.) sa rozumie najmä porušenie ustanovení o povinnej obhajobe, teda stav, keď obvinený po určitú časť trestného konania nemal obhajcu napriek tomu, že ho mal mať, a zároveň orgány činné v trestnom konaní alebo súd, v tomto čase skutočne vykonávali úkony trestného konania, ktoré smerovali k vydaniu meritórneho rozhodnutia, ktoré bolo napadnuté dovolaním. Výnimočne môže ísť aj o iné pochybenie súdu alebo orgánov činných v trestnom konaní, v dôsledku ktorého dôjde k odňatiu alebo znemožneniu riadneho uplatnenia procesných práv obvineného. Zároveň je však potrebné zdôrazniť, že nie každé porušenie práva obvineného na obhajobu môže mať za následok konštatovanie naplnenia dovolacieho dôvodu uvedeného v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. Zákon totiž výslovne požaduje, aby išlo o porušenie zásadné. Takéto porušenie musí teda kardinálnym, kľúčovým spôsobom zasiahnuť do možnosti obvineného uplatniť svoje základné právo brániť sa proti tvrdeniam obžaloby. Prípadné porušenie práva na obhajobu, pokiaľ sa zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, preto samo osebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. Pri posudzovaní, či v tom ktorom prípade bolo zásadným spôsobom porušené právo obvineného na obhajobu, je potrebné vychádzať zo všetkých okolností a špecifik konkrétného prípadu a tieto individuálne ako aj vo vzájomných súvislostiach vyhodnotiť. Právo na obhajobu treba chápať ako vytvorenie podmienok pre úplné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. možno uplatniť len v prípade, ak dôjde k porušeniu zákonných ustanovení upravujúcich vykonávanie jednotlivých dôkazných prostriedkov. Vzťahuje sa k najdôležitejšej fáze trestného konania - k dokazovaniu. Dokazovanie prebieha v štyroch etapách. Prvou je vyhľadávanie dôkazov, druhou ich zabezpečenie, treťou ich vykonávanie a poslednou etapou dokazovania je hodnotenie dôkazov. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. sa týka predovšetkým tretej etapy dokazovania, t. j. vykonávania dôkazov súdom, ale zahŕňa aj predchádzajúce dve štádiá dokazovania (vyhľadávanie a zabezpečovanie), pretože dôkazy zadovážené v rozpore so zákonom, eventuálne získané nezákonným donútením alebo hrozbou s výnimkou prípadu, keď sa použije ako dôkaz proti osobe, ktorá také donútenie alebo hrozbu donútenia použila (§ 119 ods. 4 Tr. por.), nie

sú v trestnom konaní použiteľné a hodnotiteľné. V rámci uvedeného dovolacieho dôvodu sa preto skúma predovšetkým postup orgánov činných v trestnom konaní a súdu pri získavaní a vykonávaní dôkazov, ktoré slúžili ako podklad pre rozhodnutie vo veci.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku (§ 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.) sa rozumie nesprávne právne posúdenie zisteného skutku alebo nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia. Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie zistenie, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o žiadny trestný čin alebo, že išlo o iný trestný čin alebo obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho trestného činu, než ktorého sa súdeným skutkom dopustil. Nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia sa rozumie nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť činu (§ 24 až § 30 Tr. zák.), prípadne zániku trestného činu (najmä § 87 Tr. zák.), prípadne pochybenie súdu pri uložení úhrnného trestu a spoločného trestu (§ 41 Tr. zák.), súhrnného trestu (§ 42 Tr. zák.) a pod. Je však potrebné uviesť, že dovolací súd nepreskúmava skutkové zistenia, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie súdu. Nie je tak legitimovaný posudzovať ani úplnosť a správnosť skutkových zistení ustálených súdmi oboch stupňov v pôvodnom konaní, a rovnako ani hodnotenie v tomto konaní vykonaných dôkazov. Podstatou správnej právnej kvalifikácie je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní (ktorého správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať a meniť) bol subsumovaný (podradený) pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. Správnosť a úplnosť zisteného skutkového stavu je teda dovolací súd povinný prezumovať.

Obvinený vo svojom vyjadrení sa k vyjadreniu prokuratúry namietal zamietnutie vypočutia vyšetrovateľa Č. bez odôvodnenia, čím malo podľa neho dôjsť k porušeniu práva na obhajobu. Najvyšší súd túto dovoláciu námietku vzhľadom na jej obsah subsumoval pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por.

Dovolací súd k tomu uvádza, že právo navrhovať dôkazy (vrátane návrhov na vypočutie svedkov) patrí medzi základné práva obvineného (§ 34 ods. 1 Tr. por.). Je však na posúdení súdu, aby rozhodol, ktoré z dôkazov navrhovaných procesnými stranami vykoná, pričom pri tomto svojom rozhodovaní je obmedzovaný zásadou náležitého zistenia skutkového stavu veci v tom smere, že pokiaľ má súd za to, že dôkazy získané z vykonaných dôkazných prostriedkov sú dostatočné na zistenie skutkového stavu, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, nie je povinný vykonať ďalšie stranami navrhované dôkazné prostriedky, a teda procesné strany majú síce právo navrhovať dôkazy, ale tomuto právu nezodpovedá povinnosť súdu všetky navrhované dôkazy aj vykonať (k tomu primerane R 7/2011, R 14/2015-II.). Vo svojich meritórnych rozhodnutiach okresný súd (na stranách 7 až 9) a krajský súd (na strane 8) podrobne uviedli konkrétne dôkazy (nielen nepriame, ale aj priame dôkazy), o ktoré opierajú skutkové zistenia, akými úvahami sa spravovali pri hodnotení vykonaných dôkazov a právne úvahy, ktorými sa spravovali pri posudzovaní dokázaných skutočností v otázke viny, ako aj ako sa vyrovnali s obhajobnými vyjadreniami vrátane obhajobných tvrdení o tom, že skutok spáchal obvinený.

Odvolací súd sa na strane 7 svojho uznesenia vysporiadal s námietkou nevypočutia vyšetrovateľa Č., keď uviedol: „Zákonom predpísaným spôsobom a v súlade s ustanovením § 2 ods. 10 Tr. por. vykonal okresný súd všetky dostupné dôkazy potrebné pre poznanie skutkových okolností nevyhnutných pre zákonu zodpovedajúce rozhodnutie o obžalobe, vrátane obhajobných tvrdení obžalovaného.“

Podľa § 371 ods. 7 Tr. por. dovolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. Odhliadnuc od tejto skutočnosti po preskúmaní zápisnice z hlavného pojednávania z 03.05.2017 bolo zistené, že obhajca navrhol vypočuť vyšetrovateľa Č., aby objasnil skutkové okolnosti do času, kedy začal svedok pôsobiť ako agent, na ktoré nevedel odpovedať. Zo zápisnice vyplýva, že svedkovi bola položená jediná otázka, ktorá môže byť spojená s obdobím do času, kedy pôsobil ako agent, a to smerujúca na zistenie informácií, ktoré mal pred nasadením do akcie, pričom svedok plne zodpovedal položenú otázku. Preto je možné hodnotiť návrh na vypočutie vyšetrovateľa Č. ako nedôvodný, nakoľko sa svedok pôsobiaci ako agent vyjadril ku všetkým skutočnostiam.

Vzhľadom na vyššie uvedené, najvyšší súd konštatuje nenaplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por.

Pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. bola zaradená námietka nezákonného postupu pri využití agenta formou policajnej provokácie.

S touto obhajobou sa náležite vysporiadali už súdy oboch stupňov, najmä na strane 6 a 7 rozsudku okresného súdu a na strane 7 uznesenia krajského súdu. Dovolací súd si ich výstižnú argumentáciu v celom rozsahu osvojil bez toho, aby považoval za nutné ju na tomto mieste reprodukovat', a k veci dodáva:

Podľa § 117 ods. 1 Trestného poriadku na odhaľovanie, zisťovanie a usvedčovanie páchatel'ov zločinov, korupcie, trestných činov extrémizmu, trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa alebo trestného činu legalizácie príjmu z trestnej činnosti možno použiť agenta. Jeho použitie je prípustné len vtedy, ak odhaľovanie, zisťovanie a usvedčovanie páchatel'ov uvedených trestných činov by bolo iným spôsobom podstatne sťažené a získané poznatky odôvodňujú podozrenie, že bol spáchaný trestný čin alebo má byť spáchaný taký trestný čin.

Podľa § 117 ods. 2 Trestného poriadku konanie agenta musí byť v súlade s účelom tohto zákona a musí byť úmerné protiprávnosti konania, na odhaľovaní, zisťovaní alebo usvedčovaní ktorého sa zúčastňuje. Agent nesmie iniciatívne navádzať na spáchanie trestného činu; to neplatí, ak ide o korupciu verejného činiteľa alebo zahraničného verejného činiteľa a zistené skutočnosti nasvedčujú, že páchatel' by spáchal taký trestný čin aj vtedy, ak by príkaz na použitie agenta nebol vydaný.

Z citovaných ustanovení Trestného poriadku vyplýva, že agent je legálnym a legitímnym prostriedkom operatívno-pátracej činnosti pri vyšetrovaní taxatívne vymedzených trestných činov. Jeho použitie pritom ani podľa Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) samo o sebe nevedie k porušeniu čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) za predpokladu, že je sprevádzané jasnými zárukami a obmedzeniami. K zásahu do práva na spravodlivý proces garantovaného čl. 6 dohovoru dôjde iba v prípade tzv. policajnej provokácie, ktorou sa rozumie situácia, keď agent ako člen bezpečnostných zložiek alebo osoba jedajúca na základe ich pokynov, sa neobmedzí na čisto pasívne vyšetrovanie trestnej činnosti, ale za účelom obstarania dôkazov potrebných k zahájeniu trestného stíhania vyvinie taký vplyv, že dotýčnú osobu podnieti k spáchaniu trestného činu, ku ktorému by inak nebolo došlo (pozri napr. rozsudok veľkého senátu ESLP vo veci Ramanauskas proti Litve z 5. februára 2008, č. 74420/01, bod 55).

Uvedené reflektuje aj judikatúra najvyššieho súdu, podľa ktorej treba pod policajnou provokáciou rozumieť zámerné, aktívne podnecovanie alebo navádzanie, či iné iniciovanie spáchania trestnej činnosti vedené snahou, aby osoba, ktorá by inak protiprávne nekonala, spáchala trestný čin. Naproti tomu skrytou aktivitou polície, ktorá je prípustná, je činnosť zameraná na zistenie skutočností dôležitých pre trestné konanie, odhalenie páchatel'a trestného činu, zabezpečenie dôkazov o jeho trestno-právne postihnuteľnom konaní, zabránenie mu v jeho pokračovaní a na minimalizáciu spôsobených škôd. Kľúčovú odlišnosť skrytej aktivity polície od policajnej provokácie charakterizuje skutočnosť, že polícia neinicuje, t. j. neovplyvňuje u osoby vôľu spáchať trestný čin, ale takýmto zámerom vytvára u nej podmienky na dokonanie trestného činu, ktoré však nesmú byť výnimočné, ale objektívne možné, v danej situácii obvyklé a musia nastať až s časovým odstupom potom, čo sa páchatel' rozhodol spáchať trestný čin a preukázateľne urobil kroky k jeho spáchaniu [pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 52/2014].

K tomu je potrebné doplniť, že v zmysle uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky z 09. decembra 2014, sp. zn. III. ÚS 709/2014 dohadovanie stretnutí medzi agentom a obvineným a vyjednávanie o predmete kúpy a o jej cene ešte samo o sebe nemožno vyhodnotiť ako provokáciu.

Obdobne sa k iniciatívne navádzaniu agentom na spáchanie trestného činu vyjadril aj najvyšší súd v uznesení z 01. decembra 2017 sp. zn. 2TdoV/15/2014, v ktorom uviedol, že výklad slov „iniciatívne navádzať“ (naviesť)“ znamená dať podnet, nahovoriť, zlákať, teda vyvolať u niekoho rozhodnutie spáchať trestný čin.

Po preskúmaní zvukových záznamov a ich prepisov zo stretnutí obvineného s agentom PZ vystupujúcim pod legendou F. A. bolo zistené, že obvinený agentovi iniciatívne ponúkal rôzne zbrane, náboje, zásobníky a súčasne uvádza, že vie vybaviť všetko, čo agent potrebuje. Okrem toho neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by nasvedčovali namietanú policajnú provokáciu.

Z uvedených dôvodov nie je možné dovolaciu námietku podľa § 371 ods. 1 písm. g) akceptovať.

Pri uplatnenom dovolacom dôvode podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. obvinený namietal nesprávnu interpretáciu skutkovej okolnosti týkajúcej sa iniciácie obchodu konkrétneho počtu zbraní a s tým spojené uplatnenie prísnejšej právnej kvalifikácie skutku 1) rozsudku súdu prvého stupňa podľa § 295 ods. 3 písm. c) Tr. zák.

Pri rozhodovaní o dovolaní, ktoré sa opiera o dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, hodnotí najvyšší súd skutkový stav len z toho hľadiska, či skutok alebo iná okolnosť skutkovej povahy boli správne právne posúdené. Predmetom tohto dovolacieho dôvodu tak môže byť len nesprávne právne posúdenie v skutkovej vete rozhodnutia ustáleného skutku, ale nikdy samotné skutkové zistenia, ktoré sú jej obsahom a ktoré nie je možné akokoľvek dopĺňať a meniť (pozri tiež rozhodnutie najvyššieho súdu a stanovisko jeho trestnoprávneho kolégia zverejnené v Zbierke pod č. 47/2008 a 3/2011). Pokiaľ ide o ďalšie námietky, ktoré obvinený v rámci dovolania vecne uplatnil a ktorých podstata je zrekapitulovaná vyššie, tieto majú skutkový charakter, keďže sa nimi snaží dosiahnuť revíziu skutkových zistení okresného súdu, ktoré si osvojil aj krajský súd a ktorých správnosť a úplnosť nemôže najvyšší súd v tomto konaní iniciovanom obvineným skúmať ani meniť. Námietky skutkovej povahy sú pritom uplatniteľné len v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku, ktorý je oprávnený použiť iba minister spravodlivosti. Najvyšší súd sa preto s týmto okruhom námietok obvineného nemohol zaoberať (primerane napr. rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 14/2015).

V každom prípade niet pochyb, že v skutkovej vete výrokovej časti dovolaním napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa je nepochybne a celkom jednoznačne vyjadrené, že obvinený v rámci skutku 1) si zadovážil a prechovával hromadne účinné zbrane a komponenty a taký čin spáchal vo väčšom rozsahu. Uvedené vymedzenie samotného konania, a to vrátane špecifikovania jeho následku a príčinnej súvislosti medzi nimi, patrí spolu s ustálením konkrétnej formy zavinenia do okruhu skutkových (a nie právnych) zistení a záverov, ktoré sú z prieskumnej povinnosti dovolacieho súdu vylúčené. Ich revízia v danom konaní preto neprichádza do úvahy. Vzhľadom na uvedené, dovolací súd sa plne stotožňuje s právnou kvalifikáciou skutku súdmi prvého a druhého stupňa.

K namietanej kvalifikácii skutku 1) podľa § 295 ods. 3 písm. c) Tr. por. je potrebné pripomenúť, že čin je spáchaný vo väčšom rozsahu, ak páchatel' hromadí viac zbraní hromadne účinných. V tomto prípade došlo k zadováženiu 11 ks expanzných samopalov, a preto súdy prvého a druhého stupňa postupovali správne pri právnej kvalifikácii skutku 1).

Podľa § 125 ods. 1 Tr. zák. škodou malou sa rozumie škoda prevyšujúca sumu 266 eur. Škodou väčšou sa rozumie suma dosahujúca najmenej desaťnásobok takej sumy. Značnou škodou sa rozumie suma dosahujúca najmenej stonásobok takej sumy. Škodou veľkého rozsahu sa rozumie suma dosahujúca najmenej päťstonásobok takej sumy. Tieto hľadiská sa použijú rovnako na určenie výšky prospechu, hodnoty veci a rozsahu činu.

Odhliadnuc od vyššie uvedeného, dovolací súd poukazuje aj na rozsudok okresného súdu, ktorý sa v

dostatočnej miere vysporiadal s kvalifikáciou skutku 1), keď uviedol, že obvinený predal agentovi minimálne 11 ks samopalov za sumu 7.500,- €, čím suma prevýšila dolnú hranicu väčšej škody v zmysle § 125 Tr. zák.

Vychádzajúc z uvedeného, najvyšší súd uvádza, že po oboznámení sa s predloženým spisovým materiálom nezistil v dovolaní napadnutých rozhodnutiach konajúcich súdov ani také pochybenia, ktoré by znamenali naplnenie dôvodov dovolania v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Na podklade týchto úvah Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.